

sættelsen altsaa har beløbet sig til omtrent 1,600,000 Kr. Af denne Medsættelse er henved Halvdelen foranlediget ved Opgivelsen af Paabegyndelsen af et nyt større Pantserbatteri. Jeg skal i den Henseende udtale, hvad jeg allerede har udtalt i det andet Thing, at, naar jeg opgav denne Forbring, efter at den var bleven forkastet ved 2den Behandling, saa var det ingenlunde, fordi jeg har skiftet Anskuelse i Henseende til Nødvendigheden af, at kraftige Pantserfibe skulle udgjøre en væsentlig Del af vor Flaade. Jeg er overbevist om, at de Fremskridt, som Artilleriet har gjort, og de Fremskridt, det kan ventes yderligere at ville gjøre, ikke ville bringe Pantserfibene til at forsvinde. Det kan, som jeg ogsaa allerede paa et andet Sted har sagt, medføre en anden Disposition af Pantseret, det kan medføre, at man maa indskrænke sig til kun at beskytte de vigtigste Dele af Skibet, saaledes, at man opgiver at beskytte Mandstabet og tildels, at man opgiver at beskytte Artilleriet; men hvad man neppe nogeninde vil opgive, det er at fikre Skibets Maskiner, dets Krudt- og Granatmagasiner mod at naas af en Granat, udskudt fra en hvilken som helst, nok saa lille Kanon. Det er jo aabenbart, at et Skib, som Krigsskib betragtet, er i højeste Grad svagt, naar et enkelt Skud fra en ganske almindelig Kanon er istand til at lamme dets Bevægkraft eller maasse ødelægge Skibet fuldstændig, og jeg antager derfor, som sagt, aldeles ikke, at Pantsering paa den Maade nogeninde vil forsvinde fra de egentlige Kampskibe. At jeg opgav paany at stille Forslag om dette Pantserbatteri, var, fordi jeg ansaa det for at være aldeles umuligt iaar at gennemføre denne Bevilling. Som den ærede 1ste Landsthingsmand fra 10de Kreds sagde, er jo den Talemaade bleven temmelig almindelig, at man ikke bør bygge noget nyt Pantserbatteri, førend man har prøvet Helgoland. Det er efter min, ligesom efter den nævnte ærede Landsthingsmands Mening, en fuldkommen ubegrundet Mening; thi man veed jo, hvorledes Helgoland i alt Væsentligt vil blive. Det Eneste, der kunde være Tale om, der kunde blive anderledes, end man havde forudsat, var Dybtgaendet, idet det er en temmelig vanskelig Sag at svare for, at den fuldbendte Bygning nøiagtigt faar et saadant Dybtgaende, som der er vist paa Tegningen. Men Helgoland er jo i Vandet, saa man hender fuldkomment hvad dette Skibs Dybtgaende vil blive. En anden Ting, som ogsaa gjør, at der i Virkeligheden ikke ligger saamegen Vægt paa denne forudgaaende Prøve af Helgoland, er, at man jo ikke havde i sinde at bygge det nye Skib efter samme Tegning som Helgoland. Der er altsaa i Virkeligheden overordentlig ringe Grund til den Opfatelse, at det skulde være saa nødvendigt at prøve Helgoland, forinden man begyndte paa et nyt Pantserbatteri. Men denne

Opfattelse er nu engang kommen tilstede, og det ikke blot hos Flertallets Folkething, men ogsaa blandt det Mindretal, som i Almindelighed støtter Regjeringen, og jeg skulde tage meget fejl, om den ikke ogsaa er kommen frem hos mange ærede Medlemmer i dette Thing, som tidligere have været med til at bevilge Pantserfibe. Altsaa kun af den Grund, at jeg ansaa det for forgæves, opgav jeg yderligere at forsøge paa at sætte en Bevilling til Skibet igjennem iaar, da jeg naturligvis ikke i nogen særlig Grad kunde ønske at føre en haabløs Kamp. Den eneste Omstændighed, som kunde have foranlediget mig til at fortsætte denne Kamp, og i saa Tilfælde vilde den vel heller ikke have været haabløs, vilde have været, hvis der ikke var andet Flaademateriel end netop Pantserbatterier, hvortil Marinen i betydelig Grad trængte, men det er der i fuldt Maal. Jeg skal i saa Henseende nævne upantsrede Skibe af forskellig Størrelse, som man er istand til at kunne sende over Oceanet. Af saadanne Skibe maa man nødvendigvis have en Del; men de, vi have, ere næsten alle saa gamle, at deres Tid snart er forbi, navnlig af den Grund, at man i de sidste fjorten Aar næsten udelukkende har indskrænket sig til at bygge Skibe til Rystforsvar, altsaa Pantserfibe uden Reising, og Kanonbaade. Der er desuden ogsaa en anden Retning, hvori jeg antager, at Flaaden paa en overordentlig hensigtsmæssig Maade kan udvides i de nærmest paafølgende Aar, det er meget hurtige Torpedobaade. Altsaa, selv om man ikke for Tiden kan faae Pantserfibe, er der i forskjellige andre Retninger fuld Brug for alle de Penge, som kunne opnaas bevilgede til nyt Flaademateriel. Som Følge af disse Betragtninger opstillede jeg, som det vil være bekendt, til Lovforslagets 3die Behandling istedetfor et Beløb til Pantserfibeet Forslag om et mindre Beløb, kun 100,000 Kr., til Paabegyndelse af en Korvet med luffet Batteri, hvorpaa der kunde søes en Besætning omtrent af samme Størrelse som den, der nu søes paa vore Skruefregatter. Af disse have vi jo nu Niels Suel, Sjælland og Sylland. Jeg skal imidlertid med Hensyn til dem oplyse, at Niels Suel allerede er udstyrt, eller rettere, at den har været det i et Par Aar og derfor snart bør udleddes af Flaadens Tal. Sjælland vil maasse gjøre sin sidste Reise nu i denne Sommer, i hvert Fald har den kun kort Tid tilbage, og Sylland er kun et Par Aar yngre end Sjælland, saaledes at vi om nogle Aar ikke ville have noget af disse Øvelsesfibe tilbage. Derfor er det nødvendigt saa snart som muligt at erstatte dem med nye Skibe af lignende Art. Jeg vil imidlertid bemærke, at den vaarentke Korvet vil blive en Del større og derfor ogsaa kostbarere, end det vilde behøves, naar den blot skulde være et Øvelsesfibe, idet det er min Overbevisning, at det i og for sig vilde være lidet økonomisk at bygge et Skib, som alene var tjenligt til Øvelses-